

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/11/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4411223888
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4411223888.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, vo veci starostlivosti súdu o maloletú: X. Y., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka Z. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. K., K. 2, t. č. ÚZVJS Nitra, otec L. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. K., K. 2, prechodne M., X. XX u U. G., o návrhu navrhovateľa: W. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., K. U. XXXX/XX, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča, o nariadenie predbežného opatrenia o odovzdaní maloletej X. Y., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti navrhovateľa, o odvolaní otca maloletej proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 05. decembra 2011, č. k.16P/97/2011-27, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil rodičom dieťaťa Z. a L. Y., aby odovzdali maloletú X. Y., nar. XX. XX. XXXX do dočasnej starostlivosti W. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., K. U. XXXX/XX. Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil poukazom na ustanovenie § 102 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 5 a 6, § 76 ods. 1 písm. b) OSP a zistený skutkový stav, na základe čoho dospel k záveru, že v danej veci bola preukázaná dôvodnosť a potreba dočasnej úpravy medzi účastníkmi do rozhodnutia vo veci samej. Súd zistil, že matka maloletého dieťaťa, u ktorej dieťa po rozchode rodičov v roku 2009 žilo, bola dňa 21. 11. 2011 vzatá do väzby, a teda nie je schopná v súčasnej dobe zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Ďalej zistil, že po vzatí matky do väzby dieťa samo volalo priamo navrhovateľovi - svojmu strýkovi, aby pre ňu prišiel, čo sa aj stalo, a nie otcovi. V súčasnej dobe je maloletá v prostredí jej známom a vyhovujúcim, pretože sa jedná o prostredie starých rodičov a strýka, v ktorom vlastne vyrastala, kde navštevovala aj materskú školu a v súčasnej dobe navštevuje základnú školu. Na základe týchto zistení považoval súd za potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi a zveriť maloletú X. do starostlivosti navrhovateľa, ktorý je schopný a ochotný s pomocou starých rodičov maloletej, ktorí sú jeho rodičmi a rodičmi matky dieťaťa, zabezpečiť dieťaťu riadnu starostlivosť.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že maloletá bude dočasne zverená do jeho osobnej starostlivosti, starej matke maloletej bude uložená povinnosť maloletú X. mu odovzdať a matke maloletého dieťaťa bude uložená povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 30% zo sumy životného minima so splatnosťou vždy do 15-eho dňa bežného mesiaca. Dôvodil tým, že ak sa matka momentálne o ich spoločné dieťa nevie postarať, chce ju vychovávať on, pretože má zabezpečené všetky podmienky pre jej zdravý vývin. Uviedol, že býva v trojizbovom byte, kde má dcéra vlastnú izbu, neďaleko od nich je aj pediater, a keďže je SZČO, vie si svoj pracovný čas zadeliť tak, aby sa dcére dostatočne venoval a aj z finančného hľadiska zabezpečil. V závere svojho odvolania ešte uviedol, že skutočnosti uvádzané navrhovateľom nie sú pravdivé a dôkazy predloží súdu na pojednávaní. K odvolaniu pripojil fotokópiu uznesenia Okresného súdu Komárno zo dňa 06. 12. 2011, č. k. 10P/97/2011-13, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie o dočasnom zverení maloletej X. do jeho osobnej starostlivosti, starej matke dieťaťa W. P. bola uložená povinnosť maloleté

dieťa mu odovzdať a matke maloletého dieťaťa povinnosť platiť výživné na dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia, splatným vždy do 15-ho dňa bežného mesiaca vopred do rúk otca dieťaťa.

K odvolaniu otca maloletej sa písomne vyjadril navrhovateľ a navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Zdôraznil, že maloletá X. odmieta ísť do spoločného bývania so svojím otcom a jeho priateľkou a momentálne o otcovi nechce ani počuť. Je tomu tak hlavne preto, že otec maloletú pravidelne privádza do stresu a panického strachu, telefonicky sa jej vyhráža únosom zo školy, dokonca v januári tohto roku vošiel do triedy maloletej a pred celou triedou jej oznámil, že keď sa mama nevie o ňu postarať, pretože je vo väzení, tak sa bude o ňu starať on a nezaujímá ho, čo ona chce. Vyslovil názor, že otec svojím správaním a aroganciou maloletej ubližuje a negatívne vplýva na jej psychický vývin. Matka maloletej tiež odmieta predstavu, že by sa o jej dcéru mal postarať otec maloletej, s ktorým je v rozvodovom konaní. K svojmu vyjadreniu navrhovateľ priložil list matky maloletej zo dňa 20. 12. 2011 (č. I. 41 spisu).

Kolíznym opatrovníkom v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. V dôvodoch svojho vyjadrenia poukázal na to, že od doby vzatia matky do vyšetrovacej väzby je maloleté dieťa v starostlivosti navrhovateľa, v mieste jeho bydliska navštevuje základnú školu, na svojho otca sa neobrátilo, ani neprejavilo záujem o jeho starostlivosť a snahu otca skontaktovanie dieťa odmietlo. Vyslovil názor, že v danom prípade je potrebné brať ohľad na vek dieťaťa, ktoré samo rozhodlo, u koho chce žiť po dobu, pokiaľ jeho starostlivosť nebude vedieť zabezpečiť matka.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je treba ako vecne správne potvrdiť (§ 219 ods. 1 OSP).

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až § 77 sa použijú primerane. V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu (odsek 2).

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Predbežným opatrením nariadeným podľa § 76 ods. 1 písm. b) OSP, súd aj z úradnej povinnosti môže odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho určí. Obsah tohto predbežného opatrenia súvisí s otázkou výchovy maloletého dieťaťa. Výchova maloletého dieťaťa je inštitútom rodinného práva, ktorý je normatívne upravený v Zákone o rodine. To však neplatí o starostlivosti o takéto dieťa. Starostlivosť, ktorá môže byť obsahom predbežného opatrenia, je inštitútom procesného práva a jeho úprava potvrdzuje provizórnosť ako pojmový znak predbežných opatrení. Starostlivosť totiž nie je totožná s výchovou. Preto odovzdaním maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti osoby, ktorú určí súd, je v skutočnosti faktickým opatrením, ktorá neanticipuje otázku budúcej výchovy. V danom prípade rozhodnutie súdu prvého stupňa o odovzdaní (zverení) maloletej X. do dočasnej náhradnej starostlivosti navrhovateľa W. P., bude trvať iba dovtedy, kým súd nerozhodne o výchove maloletého dieťaťa. K takémuto rozhodnutiu je však potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, prípadne i znalecké, posúdiť možnosti a schopnosti otca maloletého dieťaťa, ako aj možnosti a schopnosti navrhovateľa W. P. na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti.

Až na základe riadne zisteného skutkového stavu súd bude môcť posúdiť, či otec alebo tretia osoba má najvhodnejšie podmienky pre výchovu maloletej X. Y., nar. XX. XX. XXXX a až potom bude možné vo veci rozhodnúť.

Z obsahu spisu je totiž nesporné, že rodičia maloletej sú manželia, avšak v spoločnej domácnosti od roku 2009 nežijú, maloletá od prerušenia spolužitia žila so svojou matkou, ktorá podala návrh na rozvod manželstva (konanie prebieha na Okresnom súde v Nových Zámkoch pod sp. zn. 5C/29/2011). Nesporným tiež je, že matka maloletej bola dňa 21. 11. 2011 vzatá do väzby a od tejto doby starostlivosť o maloletú na jej žiadosť zabezpečuje navrhovateľ, ktorý je ochotný aj naďalej starostlivosť o maloletú zabezpečovať, čoho dôkazom je aj návrh na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, podaný na prvostupňový súd dňa 30. 11. 2011. Z obsahu spisu je rovnako nesporné, že maloletá býva s navrhovateľom v jej dôverne známom prostredí u starých rodičov z matkinej strany, kde v určitom čase svojho života bývala a navštevovala materskú školu, teda v prostredí, na ktoré je zvyknutá, kde má svoju izbu, svoje osobné veci a školské potreby, a preto by nebolo aj podľa názoru odvolacieho súdu na jej prospech, aby bola z tohto jej dôverne známeho prostredia vyrhnutá. Odvolací súd navyše len poznamenáva, že maloletá X. má 11 rokov, je žiačkou 5. ročníka základnej školy a má právo sa slobodne vyjadriť vo veciach, ktoré sa jej týkajú (§ 43 ods. 1 Zákona o rodine). Ak teda maloletá prejavila výslovne svoju vôľu byť v dočasnej starostlivosti navrhovateľa a ten je ochotný a aj schopný zabezpečiť starostlivosť o ňu, potom vychádzajúc z toho, že dôvodnosť a potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov bola daná, treba mať za to, že je v záujme maloletej X., aby dočasne bývala v prostredí, kde je zvyknutá a nie je v jej záujme, aby boli v súčasnej dobe dočasne upravené pomery zmenou výchovného prostredia. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

K námietkam otca o nesprávnej formulácii výroku napadnutého rozhodnutia odvolací len poznamenáva, že aj keď sa v súdnej veci maloletá nenachádza ani u jedného z jej rodičov, výrok rozhodnutia je správny, pretože je v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením § 76 ods. 1 písm. b/ OSP (predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti).

Pre vyššie uvedené dôvody, a hlavne majúc na zreteli predovšetkým záujem maloletého dieťaťa, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.